

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 74

1 жовтня 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 74 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги 3

Аналітичний ракурс

Ворошилов О.

Евроинтеграционный фактор в современных
украинско-российских отношениях **3**

Законодавча влада 15

Виконавча влада 23

Політика 35

Економіка 41

Економіка України в контексті
світових кризових тенденцій. **46**

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Вітання Президента України працівникам бібліотечної справи

Шановні друзі!

Щиро вітаю вас із професійним святом – Всеукраїнським днем бібліотек.

Високо ціную вашу відданість справі збереження друкованого слова – нетлінного джерела мудрості та досвіду, яке живить людство, духовно збагачує і надихає його на самовдосконалення. Глобалізація сучасного життя перетворила книгозбірні на важливі науково-інформаційні та культурно-освітні центри, покликані сприяти прогресу й економічному розвитку. Це обумовило якісно нову роль бібліотекаря у забезпеченні вільного доступу до знань кожної людини.

Упевнений, що і надалі ви будете слугувати гармонійному розвитку, розкриттю творчого та інтелектуального потенціалу наших громадян.

Бажаю всім здоров'я, щастя, цікавих ідей та плідної роботи.

Віктор Янукович

(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/28772.html>). – 2013. – 30.09).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, ст. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ, канд. ист. наук

Евроинтеграционный фактор в современных украинско-российских отношениях

Развитие и без того непростых двусторонних украинско-российских отношений в последнее время обострилось в связи с так называемыми «торговыми войнами», апогей которых

пришелся на середину августа текущего года, когда Россия полностью заблокировала поставку в страну украинских товаров.

Многие политики и эксперты связывают данные события с попытками РФ воспрепятствовать подписанию Украиной Соглашения об ассоциации с ЕС, которое планируется осуществить в ноябре. Как известно, 28–29 ноября с. г. в Вильнюсе состоится саммит руководства Евросоюза и лидеров стран-участниц программы ЕС «Восточное партнерство», в ходе которого ожидается подписание Соглашения об ассоциации и Договора о глубокой и всеобъемлющей зоне свободной торговли с Украиной и парафирование этих документов с Грузией и Молдовой. Что касается еще одной участницы программы ЕС «Восточное партнерство» – Армении, то в ходе состоявшихся 3 сентября в Москве переговоров президентов РА и РФ – С. Саргсяна и В. Путина – было принято совместное заявление, согласно которому глава армянского государства заявил о решении вступить в Таможенный союз (ТС) и предпринять в этих целях необходимые практические шаги, а в последующем – участвовать в формировании Евразийского экономического союза.

Стремление РФ воздействовать на евроинтеграционный выбор стран-участниц «Восточного партнерства» вызвало негативную реакцию у европарламентариев. В результате 12 сентября Европейский парламент (ЕП) принял резолюцию «О давлении, оказанном Россией на страны Восточного партнерства в контексте предстоящего саммита Восточного партнерства в Вильнюсе» и призвал руководство Евросоюза защитить Украину, Молдову и Армению.

Следует отметить, что принятию резолюции предшествовали несколько событий. Сначала вице-премьер РФ И. Шувалов заявил, что нормативные базы Евросоюза и Таможенного союза несовместимы. И Украина в случае присоединения к зоне свободной торговли с ЕС не сможет полноценно сотрудничать с ТС. Затем с этой точкой зрения согласился российский премьер Д. Медведев, который сказал буквально следующее: «При подписании соответствующего документа с государствами ЕС... для наших украинских партнеров вход в Таможенный союз будет закрыт».

Впрочем, в России многие уверены в том, что поводом для резолюции Европарламента, содержащей обвинения в адрес РФ, стало решение Армении о возможном присоединении ТС. Данную точку зрения озвучил, в частности, глава комитета Государственной думы РФ по международным делам А. Пушков. Он отметил, что «в Брюсселе чрезвычайно болезненно восприняли решение руководства Армении о возможном присоединении Армении к Таможенному союзу. Это был шок, это было воспринято как сигнал к переходу в контрнаступление, к тому, что весь план “Восточного партнерства”, который нацелен на то, чтобы малой ценой фактически подчинить ряд государств СНГ политике Евросоюза, включить их в сферу его интересов, – вот этот весь план может оказаться под угрозой срыва. Отсюда резолюция Европарламента, ... и отсюда серьезное обострение всей суммы вопросов, которые сейчас рассматриваются в связи с возможным подписанием в Вильнюсе рядом стран СНГ соглашений по ассоциации с Европейским Союзом», – заявил глава комитета Госдумы.

В принятой Европарламентом резолюции давление, которое оказывает Россия на страны-члены «Восточного партнерства», названо «неприемлемым». Также евродепутаты призвали РФ уважать суверенитет независимых государств и не вмешиваться в их внутренние дела, как того требует международное право.

Кроме того, в резолюции Европарламента упомянуты «санкции против украинского экспорта», «давление на Молдову путем запрета экспорта винной продукции», «препятствия на пути решения приднестровского конфликта» и «угрозы безопасности в сторону Армении».

Европарламент призвал Еврокомиссию и Европейскую службу по внешней деятельности рассматривать действия России как выходящие «за пределы сугубо измерения торговли, которая является всего лишь прикрытием для вопиющего политического давления, действовать и защищать партнеров ЕС, посылая сильный сигнал поддержки для всех стран Восточного партнерства в их европейском стремлении и выборе».

Также был озвучен призыв принять меры в защиту партнеров Союза. «(ЕП) подчеркивает ответственность ЕС защитить

страны Восточного партнерства, которые были подвержены открытому, тревожному и растущему давлению России, направленное на то, чтобы удержать их от ассоциации с ЕС, и просит Европейскую Комиссию и Совет ЕС выступить с конкретными и эффективными мерами для поддержки стран-партнеров», – отмечено в резолюции.

Евросоюз также готов помочь «партнерам в их усилиях по интеграции посредством временного применения соответствующих частей Соглашения об ассоциации и глубокой и всеобъемлющей зоне свободной торговли с момента его подписания; разморозить после подписания или парафирования отложенные кредиты и программы помощи, продолжать предпринимать меры, направленные на упрощение визового режима и перспективу внедрения безвизового режима».

Европарламент также считает, что дальнейшие политические и экономические реформы в этих странах на основе ценностей и стандартов ЕС, «в конечном счете, в собственных интересах России, так как это расширит зону стабильности, процветания и сотрудничества на ее границах, а также напомнит о приглашении ЕС России внести свой вклад в этот процесс посредством конструктивного взаимодействия со странами Восточного партнерства».

Резолюция содержит положение о решительной поддержке Европарламентом парафирования или подписания Соглашения об ассоциации на саммите в Вильнюсе с теми странами Восточного партнерства, «которые готовы и могут это сделать при условии выполнения требований».

Следует также отметить, что дискуссия в ЕП по этому вопросу, проходившая в Страсбурге за день до принятия резолюции, затянулась до поздней ночи. Выступавшие сошлись во мнении, что ЕС должен вмешаться в противостояние России со странами «Восточного партнерства», но по поводу механизма такого вмешательства единогласия не оказалось. От депутатов звучали радикальные предложения, вплоть до блокады Олимпиады в Сочи и торговых ограничений в отношении российского экспорта в ЕС, но комиссар Ш. Фюле, представлявший позицию Еврокомиссии, отверг возможность

радикального сценария. «Если хотите строить новую стену в Европе – это точно не ко мне, – заявил Ш. Фюле, подводя итоги дискуссии в Европарламенте. – Я верю, что нам надо придерживаться принципа обоюдной выгоды. Особенно когда речь идет о столь крупном, важном и стратегическом партнере, как Россия. Нам следует лучше организовать коммуникацию с РФ, снова и снова разъясняя российским властям, что ассоциация не направлена против интересов этой страны и не будет проводиться за счет России».

Еще один сигнал Ш. Фюле депутатам Европарламента – это то, что, несмотря на сложности, вызванные давлением России, Брюссель не готов отказываться от выдвинутых ранее условий подписания Соглашения об ассоциации между Украиной и ЕС. «Понижение планки или отказ от условий, требований ЕС – это вне правил игры», – подчеркнул комиссар.

Обозреватели обращают внимание на то, что привычные тезисы о нарушении прав человека в Украине, выборочном правосудии, ущемлении свободы слова и тотальной коррупции на этот раз в стенах ЕП практически не звучали. В то же время некоторые депутаты предлагали подписать Соглашение об ассоциации немедленно, даже не дожидаясь ноябрьского саммита в Вильнюсе.

Впрочем, эксперты предупреждают, что такие заявления не стоит воспринимать всерьез.

«Не евродепутаты решают такие вопросы. Еврокомиссия может объявить политические и экономические санкции в случае серьезных нарушений прав человека со стороны того или иного государства. Но, как правило, это бывает в крайних случаях. Такие санкции применялись к Беларуси (после масштабных конфликтов во время выборов), а также Ливии, Сирии. Россия – важный экономический партнер Евросоюза и многих отдельных стран-членов. Поэтому я со скепсисом отношусь к возможности санкций к ней», – объяснил политолог В. Фесенко.

Резолюция Европарламента о давлении России на страны «Восточного партнерства», включая Украину, не предусматривает конкретных шагов помощи этим странам, но будет досадной для России, заявил эксперт. «Резолюция Европарламента –

ничто иное, как просто политическое решение, или заявление. Это позиция Евросоюза в отношении не только к Украине, но и к странам восточного союза. Европарламент не принимает решений о помощи, это прерогатива Еврокомиссии, он выражает политическую поддержку. Что уже немало. ЕС не нравится поведение Москвы, ей это, конечно, неприятно. Еще в августе подобные заявления стали для нее “холодным душем”», – прокомментировал В. Фесенко.

В свою очередь политический эксперт Института евроатлантического сотрудничества В. Горбач отметил, что резолюции Европарламента являются политическими документами и не имеют прямого юридического действия. «Резолюция Европарламента может повлиять на общественное мнение, в частности в странах Европы, в разной степени на решение Еврокомиссии. Хотя она еще больше будет учитывать изменения текущего политического положения, а также двусторонних отношений ЕС и России ... А на саму Россию – вряд ли повлияет», – прогнозирует В. Горбач.

В то же время, как заявила в интервью телеканалу БТБ депутат Европарламента А. Гомес, комментируя резолюцию по поддержке государств «Восточного партнерства», в том числе и Украины, еврообщество готово разработать индивидуальные меры поддержки тех стран, которые испытывают давление со стороны России. «Есть много инструментов поддержки, и для каждой страны будут определены свои собственные. По иронии судьбы, давление, которому подвергаются государства, может стать хорошим стимулом для проведения реформ. Конечно, окончательный выбор того, что лучше им подходит, остается за государствами», – считает евродепутат.

Со своей стороны Посол Германии в Украине К. Вайль считает резолюцию Европейского парламента о призыве к России воздержаться от давления на страны «Восточного партнерства» признаком того, что Европейский Союз поддерживает Украину на пути к подписанию Соглашения об ассоциации. «Я разглядел признак того, что ЕС поддерживает Украину на ее пути к Вильнюсу. Если после выполнения всех предпосылок будет подписано Соглашение об ассоциации,

то я не вижу никаких противоречий между подписанием самого соглашения или участия в этом соглашении и отношениями Украины с Россией», – подчеркнул дипломат.

В то же время он отметил, что Германия поддержит подписание Соглашения об ассоциации с Европейским Союзом, если Украина выполнит необходимые условия. «Конечно (поддержит. – Ред.), но необходимо выполнить условия, которые были поставлены. Понимаете, ЕС не работал бы на протяжении пяти лет в партнерской связи с Украиной над текстом этого соглашения, если бы он не имел общей с Украиной цели», – сказал посол.

Против «давления России на бывшие советские республики» высказывается и конгрессмен-демократ, член комитета по международным делам Палаты представителей США Э. Инджел, который направил соответствующее письмо главе американского Госдепа Д. Керри. В этом письме Э. Инджел выразил обеспокоенность в связи со стратегией России в отношении бывших советских республик. «Я призываю Вас решительно выступить против попыток России препятствовать Украине, Молдове, Грузии и Армении в укреплении их связей с Евросоюзом. Кампания России по запугиванию и давлению грубо нарушает принципы суверенитета и независимости этих стран. Каждое государство имеет право развивать сотрудничество в соответствии со своими интересами и ценностями.

США должны и дальше обеспечивать поддержку в стремлении народов Украины, Молдовы, Грузии и Армении к построению сильных и процветающих демократий в Европе. США, как на словах, так и ресурсами, должны поддерживать усилия этих стран в реализации реформ, важных для более тесных экономических и политических отношений с ЕС», – говорится в письме американского конгрессмена.

Что касается реакции украинской стороны, то, как заявляют в Министерстве иностранных дел Украины, в последнее время Евросоюз изменил свои подходы в ситуации с будущим подписанием Соглашения об ассоциации с Украиной. «Со стороны ЕС в последнее время на фоне активизации “российского фактора” мы видим определенное изменение

акцентов, а, возможно, и с точки зрения относительно ситуации с подписанием Соглашения об ассоциации в более широком контексте», – заявил директор департамента по вопросам Евросоюза МИД Украины В. Ченцов.

Представитель МИД вспомнил последние высказывания руководства ЕС по поддержке евроинтеграционных устремлений Киева, а также резолюцию Европарламента в ответ на действия России в отношении стран «Восточного партнерства». «На сегодня мы можем констатировать наличие политической воли обеих сторон по Соглашению об ассоциации во время Вильнюсского саммита», – подчеркнул дипломат.

О позитиве в процессе сближения с ЕС заговорили и в Партии регионов. Так, народный депутат Украины из фракции ПР, председатель Постоянной делегации Верховной Рады в Парламентской ассамблее ЕС – Восточные соседи В. Вечерко убежден, что резолюция Европарламента свидетельствует о поддержке в ЕС евроинтеграционных устремлений Украины и других стран «Восточного партнерства». «В принятой Европарламентом резолюции говорится о готовности ЕС содействовать интеграционным усилиям участников “Восточного партнерства”», – сказал депутат. «То, что, кроме политической поддержки Украины и других стран-участников инициативы “Восточное партнерство”, Европарламент заявил о готовности оказать практическое содействие в реализации наших евроинтеграционных устремлений, – позитивный сигнал», – отметил В. Вечерко.

В партии УДАР также считают, что резолюция Европейского парламента о недопустимости экономического давления с целью вмешательства в принятие суверенных политических решений является важным сигналом для всего украинского общества.

Как отметили в партии, Европарламент принял документ, которым осудил попытки России надавить на страны «Восточного партнерства», рассчитывая тем самым удержать их от ассоциации с Европейским Союзом. «Мы убеждены, что экономическое сотрудничество с Россией должно базироваться на взаимовыгодных условиях, а все торговые конфликты решаться на принципах ВТО», – подчеркнули в партии.

А бывший первый заместитель секретаря СНБО С. Гавриш назвал резолюцию Европарламента «желтой карточкой России»: «Речь идет не только о европейской резолюции, а также том, когда она принята – после реакции США на поведение России, когда Обама сказал об охлаждении как минимум на полгода отношений с Россией. Итак – резолюция является не только желтой карточкой для России, но и предупреждением об охлаждении отношений Запада с Россией. Это сигнал к европейским и американским инвесторам – будьте осторожны с инвестициями в Россию», – заявил С. Гавриш.

В РФ же утверждают, что ни на кого не давят в вопросе выбора дальнейшего экономического или политического развития. Как заявил глава кремлевской администрации С. Иванов, Россия с уважением примет любое решение Украины по интеграции с Европейским Союзом. «Мы будем уважать любое украинское решение, каким бы оно ни было», – заявил он.

В то же время Россия потребовала от Европы не вмешиваться в ее отношения с Украиной. Об этом, в частности, говорится в жестком заявлении Госдумы РФ, принятом в ответ на резолюцию Европейского парламента от 12 сентября.

«Проект соглашения с Европейским Союзом об ассоциации предусматривает кардинальное изменение всей системы торгово-экономического регулирования Украины, страна будет вынуждена менять законодательство по лекалам Европейского Союза без права влиять на процесс принятия решений в жизненно важных для собственной экономики областях», – подчеркивается в заявлении.

«Россия уважает выбор, который делают наши соседи, и готова и впредь развивать отношения с ними. Вместе с тем парламентарии выражают тревогу из-за тех возможных потерь для наших отношений с этими государствами, которые несет в себе курс на ассоциацию с Европейским Союзом, а точнее, на фактическое подчинение их экономической политике. В случае такой “ассоциации” Украина и другие государства, входящие в программу Европейского Союза “Восточное партнерство”, неизбежно утратят часть своей самостоятельности. Им будет намного сложнее выстраивать плодотворное

экономическое партнерство с Россией и другими государствами – членами Таможенного союза», – предупреждают депутаты Госдумы.

«Все более очевидно, что именно европейские политики посредством прямого политического нажима и откровенного выкручивания рук, в том числе по вопросам внутренней политики Украины, принуждают официальный Киев поступиться частью суверенитета Украины и перевести свои торгово-экономические связи под юрисдикцию Брюсселя», – говорится в документе.

По мнению российских депутатов, за этой резолюцией Европарламента угадывается стремление подорвать отношения между народами России и Украины, а также других постсоветских государств, чтобы включить эти страны в исключительную зону интересов ЕС. «С таким подходом, отдающим неоимперскими амбициями, категорически нельзя согласиться», – говорится в заявлении Госдумы.

Усилия российских властей и российской общественности, направленные на то, чтобы донести эту озабоченность до своих партнеров в Украине и в других постсоветских странах, говорится в заявлении российского парламента, предвзято трактуется членами Европарламента, которые рассматривают эти государства как будущую «сферу влияния» Евросоюза.

«Госдума исходит из того, что будет самостоятельно определять, каким образом выстраивать наше будущее с ближайшими соседями, братскими для нас народами, объединенными общим стремлением к сближению и свободному развитию без давления извне, на основе уважения суверенитета и национальных интересов друг друга», – подчеркивается в заявлении.

Депутаты также обратили внимание, что резолюции Европарламента не могут иметь для стран СНГ ни юридической, ни политической силы, поскольку ни Россия, ни Украина не входят в сферу его юрисдикции.

Со своей стороны, советник президента России В. Путина по вопросам отношений с Украиной и Таможенного союза С. Глазьев заверил, что в России не намерены как-либо реагировать на резолюцию со стороны Европейского Союза.

Само же решение ЕС, по словам С. Глазьева, в России считают несерьезным и не взвешенным.

Также С. Глазьев отметил, что после того как Украина подпишет Соглашение об ассоциации с ЕС, она будет автоматически исключена из зоны свободной торговли СНГ.

Советник российского президента подчеркнул, что сотрудничество между Российской Федерацией и Украиной «есть и будет дальше, единственный вопрос – на каких условиях. Сегодня Россия сотрудничает с Украиной как со своим стратегическим партнером и не взимает пошлин во взаимной торговле. Однако после того, как будет подписано Соглашение об ассоциации Украины и ЕС, условия сотрудничества кардинально изменятся. Оно довольно сильно снизится и будет уже менее эффективным, нежели ранее. Украинское правительство потеряет свое право на формирование условий по данному сотрудничеству, потому как с данного момента все условия будут оговариваться непосредственно в Брюсселе. Исходя из этого, Украина сама себя загоняет в ситуацию, где она не сможет сотрудничать с Россией, как это было раньше», – прогнозирует С. Глазьев.

Он также отметил, что Россия не ведет никакой войны, как это неоднократно звучало во многих СМИ. Все, что было ранее, это не более чем терпеливое объяснение украинским коллегам всех возможных негативных последствий подписания Соглашения об ассоциации с ЕС. Выполнение всех условий данного соглашения будет иметь последствия для Украины в виде существенного ухудшения торгового баланса государства, а также может довести страну до состояния дефолта, считает советник В. Путина.

Многие украинские эксперты расценивают данные действия и заявления российской стороны как попытки усложнить процесс евроинтеграции Украины.

В частности, как отмечает директор Института глобальных стратегий В. Карасев, Россия будет отстаивать свои права на Украину, как она это понимает, и в том числе с помощью подобного рода заявлений, торговых блокад и других методов.

«Россия не рассматривает вильнюсский саммит как шанс, чтобы самой сблизится с Европой, а наоборот – как инструмент, чтобы разделиться. Фундаментальная проблема в украинско-российских и российско-европейских отношениях состоит в том, что Россия в третьем президентском сроке Путина избрала антизападный курс, в то время как Украина движется на сближение с Евросоюзом и Западом в целом», – подчеркнул В. Карасев.

Политолог также обратил внимание на то, что ухудшение отношений между Евросоюзом и Россией ничего хорошего для Украины не принесет: «Лучше чтобы Россия доброжелательно отнеслась к евроинтеграционному эксперименту Украины, поскольку период после Вильнюса будет очень сложный и будет много разочарований».

В целом же большинство экспертов констатируют, что между ЕС и Россией завязалась борьба за Украину, на фоне которой критерии демократии весят куда меньше, чем соображения геополитической целесообразности.

Доминирует мнение, что торговая война между Украиной и РФ увеличила готовность Европы к поиску компромисса в вопросе подписания Соглашения об ассоциации. «Евросоюз сейчас удивлен, если не шокирован, тем, насколько серьезно Владимир Путин настроен на восстановление СССР», – отмечает А. Хертель, эксперт Совета Европы и Йенского института (Германия).

В то же время, даже если Соглашение об ассоциации удастся подписать на саммите в Вильнюсе в конце ноября, это еще не будет окончательной гарантией того, что Украина останется привержена интеграции с ЕС. Подписание СА – это только начало пути, констатируют эксперты. Потом договор ожидает длительная ратификация, в ходе которой многое может измениться. Окончательно не исключен даже «армянский вариант» – разворот вектора интеграции и вступление в Таможенный союз.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Рибак привітає працівників бібліотек України з професійним святом. «Сьогодні ми вшановуємо вітчизняних хранителів вікової мудрості, дбайливих хазяїв храму знань, які за велінням серця присвятили своє життя шляхетній місії просвітництва. Ваша невтомна праця дає змогу задовольнити культурні та наукові потреби наших співгромадян, збагатити їхні душі.

Впевнений, що завдяки вашому професіоналізму та досвіду бібліотечна справа і надалі сприятиме розбудові нашої держави, загальній доступності громадян до інформації, а отже – зміцненню інтелектуального потенціалу нації.

Бажаю всім вам міцного здоров'я, щастя, невичерпної енергії, творчого натхнення, удачі у всіх починаннях!» – ідеється в привітанні (Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 30.09).

Укладення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС буде найкращим стимулом для України з точки зору подальшого здійснення широкомасштабних реформ, посилення демократичного розвитку, запровадження європейських стандартів життя. Таку думку висловив Голова Верховної Ради України В. Рибак під час зустрічі з Головою Представництва ЄС в Україні Я. Томбінським у вівторок, 1 жовтня.

В. Рибак підкреслив, що для України є важливим якнайшвидший початок тимчасового застосування Угоди. «Ми вітаємо узгодження всередині ЄС обсягів тимчасового застосування», – сказав він і додав, що в цілому це відповідає нашим очікуванням.

Керівник парламенту зазначив, що Україна докладає послідовних зусиль з метою забезпечення прогресу у реалізації реформ, зокрема тих, до яких прикута найбільша увага ЄС. Особливий наголос, за його словами, робиться на вдосконаленні виборчого законодавства та системи правосуддя,

а також активізації процесу реформ відповідно до Порядку денного асоціації Україна – ЄС.

На думку В. Рибак, важливу роль у цьому процесі повинен зіграти запланований на 10 жовтня Національний круглий стіл з питань європейської інтеграції, в якому мають взяти участь Комісар ЄС Ш. Фюле, послы країн ЄС в Україні, а з українського боку – представники уряду та парламенту, лідери політичних партій, представники громадянського суспільства.

Україна, за словами керівника парламенту, докладає максимальних зусиль до завершення виконання першої фази Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для громадян України. В. Рибак також відзначив активну роботу Верховної Ради та Уряду України, завдяки чому схвалено майже всі законодавчі акти, необхідні для завершення виконання першої фази Плану дій.

Своєю чергою, Голова Представництва ЄС в Україні подякував Верховній Раді України за плідну роботу з ухвалення законопроектів євроінтеграційного спрямування, які були підтримані конституційною більшістю голосів. «Це політичний аргумент країнам-членам Євросоюзу», - сказав він. Я. Томбінський констатував, що «демократія вже не лише принцип, а й реалії України» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 1.10).

Міжфракційне депутатське об'єднання «Рівні можливості» провело круглий стіл – презентацію досліджень проекту «Знову до роботи: реінтеграція матерів і батьків до професійного життя після відпустки по догляду за дитиною».

Круглий стіл був присвячений питанням щодо того, що і влада, і роботодавці в усьому світі визнають наявність проблем, пов'язаних з поверненням матерів та батьків до професійної діяльності після відпустки для догляду за дитиною. Ця проблема є актуальною і для України, оскільки досі в державі не створена функціональна модель реінтеграції, яка б сприяла успішному поверненню матерів і батьків до роботи після декрету.

Під час заходу були презентовані результати трьох досліджень («Дослідження щодо практик/ініціатив повернення батьків після відпустки для догляду за дитиною»; «Дослідження потреб батьків під час повернення їх до професійної діяльності після відпустки для догляду за дитиною»; «Дослідження потреб та можливостей роботодавців щодо професійної реінтеграції батьків після відпустки для догляду за дитиною») з питань повернення батьків до професійної діяльності після відпустки.

За підсумками обговорення результатів трьох досліджень розроблено рекомендації, які будуть покладені в основу майбутніх законодавчих ініціатив МФО «Рівні можливості» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 30.09).

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону України «Про угоди про розподіл продукції» (щодо забезпечення інтересів територіальних громад, на території яких розташовані ділянки надр, що передаються у користування за угодою про розподіл продукції).

Законопроектом (реєстр. № 2936) пропонується закріпити на законодавчому рівні механізм забезпечення інтересів територіальних громад, на території яких знаходяться надра, що передаються в користування за угодою про розподіл продукції, через забезпечення їх участі у процесі укладення угоди про розподіл продукції, убезпечення від ризику негативних екологічних наслідків для територіальних громад і закріплення мінімального рівня вартості державної частки виробленої продукції, яка повинна спрямовуватися на розвиток відповідних територій.

Зокрема, чинний закон передбачається доповнити положенням, згідно із яким «угода про соціально-економічне співробітництво – це угода між органом місцевого самоврядування, на території якого розташовані ділянки надр, що передаються у користування за угодою про розподіл продукції,

та інвестором про організаційні, фінансові, економічні, соціальні, екологічні аспекти участі інвестора у розвитку відповідних територій».

Істотними умовами угоди про соціально-економічне співробітництво є: найменування сторін угоди та їх реквізити; програма розвитку території, що повинна бути реалізована сторонами; стадії, етапи виконання програми; строки виконання програми; порядок фінансування заходів щодо реалізації програми; порядок здійснення контролю за виконанням програми; відповідальність сторін; порядок розгляду спорів (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 30.09).

У комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму відбулася зустріч голови підкомітету з питань молодіжної політики, сім'ї та дитинства М. Жука з членом Сенату Франції Жан-Ів Леконтом.

Під час зустрічі парламентарії обмінялися думками щодо розробки законодавчих актів, які регулюють застосування репродуктивних технологій в Україні, зокрема, стосовно міжнародно-правових аспектів так званого «сурогатного материнства».

М. Жук, зокрема, зазначив, що Верховною Радою України 16 жовтня 2012 р. було прийнято закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмежень у використанні допоміжних репродуктивних технологій, до якого Президент України В. Янукович використав право вето. Як наголосив народний депутат, до Верховної Ради України найближчим часом буде внесено новий законопроект, у якому передбачатимуться заходи із захисту прав дітей, народжених у результаті застосування допоміжних репродуктивних технологій.

Жан-Ів Леконт, серед іншого, висловив зацікавленість щодо змін у законодавстві України, які вносяться у зв'язку з приєднанням держави до Конвенції про захист дітей та співробітництво з питань міждержавного усиновлення.

Як зазначалося під час зустрічі, такі зміни передбачено відповідним законопроектом (реєстр. № 2002), який доопрацьовується у комітеті в рамках процедури підготовки до першого читання. Законопроектом пропонується дозволити в інтересах та від імені іноземців і осіб без громадянства, які мають намір усиновити в Україні дитину, діяльність відповідних організацій, спеціально уповноважених іноземними державами, які є учасницями Конвенції, або державами, з якими Україною укладено міжнародні договори про співробітництво з питань усиновлення (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)***). – 2013. – 27.09).

Комітет з питань науки і освіти провів круглий стіл на тему: «Освіта представників національних меншин України: проблеми та шляхи їх вирішення».

Участь у дискусії взяли народні депутати, представники Міністерства освіти та науки, органів управління освітою, наукових інституцій, громадських організацій національних меншин, директори та вчителі шкіл, послы Польщі та Угорщини, представники дипломатичних представництв інших країн.

Голова комітету Л. Гриневич наголосила, що Україна – одна з небагатьох країн Європи, де навчання в школах ведеться вісьмома мовами національних меншин. У середніх початкових закладах вивчається 31 мова, у тому числі 19 мов національних меншин. Держава повинна забезпечити дві базові норми: право навчатися рідною мовою та право доступу до якісної освіти, у цьому сенсі набуває важливість досконалого володіння державною мовою. Вона також зазначила, що сьогодні представники меншин не можуть якісно вивчати державну мову. Кількість годин на її вивчення в школах меншин є значно меншою (у початковій школі – у два рази), ніж у закладах з навчанням українською мовою. За її словами, цього року з 97 випускників шкіл у Берегівському районі Закарпатської області, де компактно мешкають угорці, 54 % не справились із тестом з української мови. Учні сьомих класів

шкіл із навчанням румунською мовою не мають навіть підручників з української мови, а таких учнів щорічно близько 2 тис.

На переконання голови комітету, методику вивчення державної мови для шкіл національних меншин необхідно модернізувати з урахуванням результатів науково-дослідних робіт, системи підготовки вчителів, сучасного обладнання.

Представники національних меншин наголошували на необхідності збільшення кількості годин для вивчення рідних мов. Після введення нового стандарту, їх вивчення у 5–9-х класах зменшилося на дві години. Потребує вдосконалення підготовка педагогічних кадрів для шкіл, де навчаються чи вивчають мови національних меншин, у першу чергу підготовка вчителів цих мов. В Україні жоден з вищих навчальних закладів не готує вчителів гагаузької, молдовської мов та мови іврит. Відсутня система підвищення їхньої кваліфікації.

Узагальнені зауваження та пропозиції представників національних меншин будуть розглянуті під час роботи комітету та надіслані до відповідних органів виконавчої влади. Вони також будуть враховані при написанні проекту закону «Про освіту» та покладені в основу частини рекомендацій парламентських слухань, які відбудуться 23 жовтня цього року (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 30.09*).

Комітет з питань податкової та митної політики рекомендує парламенту направити на повторне друге читання проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору.

Законопроектом (реєстр. № 0973) передбачається внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та до Закону України «Про судовий збір», якими запроваджуються нові ставки судового збору у справах про адміністративні правопорушення та підвищуються окремі ставки судового збору, які справляються за подання до суду позовних та інших заяв, передбачених процесуальним законодавством.

Під час обговорення члени комітету наголосили на тому, що проект закону потребує додаткового доопрацювання спільно з урядом, зокрема, стосовно упорядкування положень, якими надаються пільги органам державної влади щодо сплати судового збору, а також у частині зниження окремих ставок судового збору (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 30.09*).

Комітет з питань верховенства права та правосуддя рекомендує парламенту відхилити проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо забезпечення виконання рішень міжнародних організацій з метою захисту прав людини).

На засіданні комітету зазначалося, що законопроектом (реєстр. № 2268) пропонується внести зміни до Кримінального процесуального кодексу, Кодексу адміністративного судочинства, Господарського процесуального кодексу, Цивільного процесуального кодексу, Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою закріплення положень ч. 4 ст. 55 Конституції України щодо реалізації права на судовий захист шляхом визнання рішення відповідного органу міжнародної організації, юрисдикція якого визнана Україною, та яким встановлено порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом, як окремої підстави для перегляду судових рішень Верховним Судом України.

На думку народних депутатів, запропоновані зазначеним законопроектом зміни є недостатньо обґрунтованими та передчасними й потребують додаткового наукового та практичного вивчення (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 30.09*).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи не підтримує проект закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо введення збору

з виробників та імпортерів упаковки та товарів в упаковці на перероблення твердих побутових відходів.

Законопроектом (реєстр. № 2611а) пропонується запровадити збір з виробників та імпортерів упаковки й товарів в упаковці на перероблення побутових відходів.

Під час обговорення члени комітету зазначали, що при запровадженні ставок збору за упаковку має визначитися не тільки їх розмір залежно від матеріалу, з якого вона виготовлена, а й мінімальні норми перероблення та утилізації відходів упаковки, як це визначено в Директиві ЄС «Про упаковку та відходи упаковки». У подану законопроекті відсутнє будь-яке обґрунтування ставок збору на різні види упаковки, не встановлюються мінімальні норми утилізації відходів з них.

На думку народних депутатів, недоліком проекту є й відсутність процедури цільового використання та контролю отриманих податкових зборів. Законопроект не передбачає зобов'язання виробників та імпортерів упаковки та товарів в упаковці, а також переробних підприємств щодо виконання норм утилізації відходів упаковки, визначених Директивою ЄС «Про упаковку та відходи упаковки» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 30.09*).

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону України «Про угоди про розподіл продукції» (щодо забезпечення інтересів територіальних громад, на території яких розташовані ділянки надр, що передаються у користування за угодою про розподіл продукції).

Законопроектом (реєстр. № 2936) пропонується закріпити на законодавчому рівні механізм забезпечення інтересів територіальних громад, на території яких знаходяться надра, що передаються в користування за угодою про розподіл продукції, через забезпечення їх участі у процесі укладення угоди про розподіл продукції, убезпечення від ризику негативних екологічних наслідків для територіальних громад і

закріплення мінімального рівня вартості державної частки виробленої продукції, яка повинна спрямовуватися на розвиток відповідних територій.

Істотними умовами угоди про соціально-економічне співробітництво є: найменування сторін угоди та їх реквізити; програма розвитку території, що повинна бути реалізована сторонами; стадії, етапи виконання програми; строки виконання програми; порядок фінансування заходів щодо реалізації програми; порядок здійснення контролю за виконанням програми; відповідальність сторін; порядок розгляду спорів (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 26.09).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович вшанував пам'ять жертв Бабиного Яру. Глава держави поклав квіти до пам'ятника в Національному історико-меморіальному заповіднику «Бабин Яр» у Києві.

У церемонії також взяли участь представники громадськості, духовенства, Прем'єр-міністр М. Азаров, Голова Верховної Ради В. Рибак, секретар РНБО А. Ключев, голова Київської міської держадміністрації О. Попов, голова Київської обласної держадміністрації А. Присяжнюк.

Учасники церемонії вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.09).

Президент України В. Янукович підписав закони:

Закон № 427-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення оподаткування пільгової категорії осіб, які отримують побутове паливо відповідно до Гірничого закону України»;

Закон № 435-VII «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо порядку та умов відбування

покарання» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 27.09).*

Президент України В. Янукович підписав Закон № 439-VII «Про затвердження Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2013–2017 роки». *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 30.09).*

Президент України В. Янукович приділяє особливу увагу забезпеченню права кожної дитини на виховання в сім'ї. Про це заявив уповноважений Президента з прав дитини Ю. Павленко під час брифінгу.

За словами Ю. Павленка, на виконання Національної стратегії профілактики соціального сирітства перед кожною районною владою, кожним органом опіки й піклування Президент ставить три чіткі завдання. По-перше, максимально підтримати сім'ю, яка потрапила в скрутну ситуацію, надаючи батькам якісні соціальні послуги для запобігання вилученню дитини із сім'ї, недопущення позбавлення батьківських прав, збереження родини. По-друге, якщо не вдалось зберегти біологічних батьків для дитини – захистити дитину, взяти її під опіку держави шляхом надання статусу дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування. По-третє, виконати свій обов'язок із влаштування кожної дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, у нову сім'ю (усиновлення, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу, опіка).

Особливої уваги з боку місцевих органів влади потребують сім'ї, які взяли на виховання дітей з особливими потребами, з інвалідністю, підкреслив уповноважений.

За інформацією уповноваженого з прав дитини, в Україні майже 91 тис. дітей-сиріт, з них 75 тис. уже виховуються в українських сім'ях *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 30.09).*

Уряд продовжує заслуховувати керівників регіонів про стан виконання завдань і заходів Державної програми активізації економіки в агропромисловому комплексі, проведення осінньо-польових робіт та забезпечення населення овочами, картоплею, фруктами, а також щодо цін на цю продукцію в регіонах.

На нараді під головуванням Прем'єр-міністра члени уряду заслухали доповіді керівництва Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської та Чернівецької областей, а також міністра агропромислової політики і продовольства М. Присяжнюка.

За результатами обговорення М. Азаров звернув увагу керівників областей на необхідність активніше працювати для забезпечення населення достатньою кількістю основних продуктів харчування за доступними цінами, а також на необхідність ефективніше використовувати резерви сховищ для зберігання зібраного урожаю.

Під час наради було зазначено, що на сьогодні регіони не використовують по-максимуму цей механізм: наявні в областях овоче-, фрукто- та картоплесховища залишаються напівпорожніми. Цю ситуацію регіони повинні виправити упродовж місяця.

«Керівникам регіонів та великих українських міст ми даємо доручення вжити заходів із забезпечення населення овочами. Люди повинні мати змогу купити продукцію цього урожаю за нормальними цінами», – зазначив Прем'єр-міністр. Він у черговий раз звернув увагу на важливість проведення продовольчих ярмарків у регіонах. У тому контексті необхідна максимальна взаємодія з органами внутрішніх справ, податкової, прокуратури, щоб унеможливити перекупницькі махінації (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 30.09.*)

Відмовляючись від перегляду кабальної газової угоди, Росія втратить великого імпортера газу, а Україна – час і гроші, які сьогодні потрібні в соціальній сфері. На цьому акцентував Прем'єр-міністр М. Азаров, відповідаючи на запитання у Facebook.

«Ми відверто говоримо своїм російським партнерам, що в результаті вашої відмови від перегляду газових угод втратите і ви, і ми. Ви втратите найбільшого покупця газу, а ми втратимо гроші і час, які ми могли б використовувати на вирішення більш насущних для нас сьогодні завдань, більш важливих для наших людей», – сказав М. Азаров.

Він підкреслив, що на сьогодні це питання актуальне через дуже високу ціну на газ, яка вже перевищує 500 дол. за тисячу куб. м, і яка зробила нерентабельною роботу багатьох вітчизняних підприємств і змушує переплачувати величезні суми у валюті.

«Спочатку ми намагалися домовитися про перегляд, але контракт, який уклала Тимошенко, був настільки не вигідно для нас виписаний, що практично він не залишав нам можливості без доброго бажання Росії його оскаржити або в судовому порядку, або переглянути його шляхом переговорного процесу. Усвідомивши, що згоди на перегляд контракту ми можемо не отримати, ми прийняли рішення розгорнути роботи зі збільшення видобутку власного газу, диверсифікації поставок, перехід від використання газу на інші джерела енергії, максимальної економії газу», – сказав М. Азаров, зазначивши, що всі ці роботи вимагають колосальних витрат, які уряд змушений відволікати, наприклад, від охорони здоров'я, освіти, будівництва доріг та ін.

Прем'єр-міністр підкреслив, що нині країна перебуває у тому стані, коли необхідно модернізувати і промисловість, і соціальну сферу, і системи охорони здоров'я, освіти та багато ін. «Ось і доводиться вирішувати. Але в найближчі роки ми це завдання вирішимо», – запевнив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 28.09).

Прем'єр-міністр України М. Азаров доручив головам облдержадміністрацій провести інвентаризацію дорожньої техніки на підприємствах і в організаціях усіх форм власності, яку можна задіяти для розчищення доріг у зимовий період. Відповідне доручення глава уряду дав під час наради за участі членів уряду та ряду голів ОДА.

Крім того, така техніка повинна використовуватися і при аваріях на електромережах.

«Кожен керівник на місцях повинен розуміти, що у нього є, орієнтуватися, які ресурси мають сусідні області, щоб разом з дорожниками, Державною службою з надзвичайних ситуацій бути на 100 % готовим до подолання надзвичайних ситуацій», – заявив М. Азаров. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 30.09).

Прем'єр-міністр України М. Азаров доручив міністру агропромислової політики і продовольства М. Присяжнюку провести у п'ятницю, 4 жовтня, у Будинку уряду селекторну нараду з керівниками всіх облдержадміністрацій щодо проведення осінньо-польових робіт і завершення збирання пізніх зернових культур, а також забезпечення стабільної цінової ситуації на основні продукти харчування.

Відповідне доручення глава уряду дав під час наради за участі членів уряду.

М. Азаров наголосив на важливості мобілізації всіх сил у складних погодних умовах і раціонального використання часу та наявних ресурсів для завершення збирання урожаю поточного року та посіву озимих (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 30.09).

Кабінет Міністрів України утвердив робочий проект модернізації і ремонту участка магістрального газопровода «Уренгой – Помары – Ужгород». Распоряжение Кабмина «Об утверждении рабочего проекта «Модернизация и ремонт магистрального газопровода «Уренгой – Помары – Ужгород» на участке км 3616,8-3626,62» было принято 26 сентября.

Проектом предусмотрено строительство нового трубопровода диаметром 1420 мм протяженностью 7,2 км.

Общая сметная стоимость строительства составит 187,1 млн грн.

Финансирование модернизации и ремонта газопровода будет осуществляться за счет собственных средств Национальной акционерной компании «Нефтегаз Украины».

Проект реконструкции разработан ООО «ИК Машэкспорт» и рекомендован к утверждению Правительством госпредприятием «Укрросстройэкспертиза» Министерства регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства.

Построенный для экспорта природного газа в Европу с Уренгойского газового месторождения в России магистральный газопровод «Уренгой – Помары – Ужгород» эксплуатируется уже 30 лет. Выпущенные в 1982–1983 гг. двухшовные трубы Харцызского трубного завода сегодня уже менее устойчивы к проявлению стресс-коррозионных дефектов и требуют замены. В первую очередь, это касается так называемых «горячих» участков трубопровода, которые прилегают к компрессорным станциям. В данном случае речь идет о модернизации и ремонте участка газопровода от выхода из компрессорной станции «Софиевская» к первому линейному крану.

Модернизация газотранспортной системы (ГТС) Украины требует 5,3 млрд дол. инвестиций. Об этом сообщает ForUm (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>)). – 2013. – 27.09).

Попри складні погодні умови, ситуація із збиранням пізніх сільськогосподарських культур, посівом озимих, а також підготовкою ґрунту до посіву ярих культур є стабільною та прогнозованою. На цьому наголосив міністр агропромислової політики та продовольства М. Присяжнюк, доповідаючи під час наради під керівництвом Прем'єр-міністра України М. Азарова.

Він повідомив, що зернові та зернобобові культури уже зібрані на площі 72 %, намолочено 36 млн т зерна, середня врожайність – 31,8 ц/га. За його словами, погодні умови все ж таки позначилися на жнивях. Поки що такі культури як кукурудза, соняшник, соя, просо, цукровий буряк не повністю зібрані. «Суттєвих втрат ми не очікуємо. Абсолютно не критичні показники», – запевнив міністр.

Міністр також наголосив, що не викликає занепокоєння і цьогорічний урожай картоплі. На сьогодні зібрано 95 % прогнозу, і цьогорічний врожай повністю дає змогу забезпечити потребу населення та не допустити підвищення цін на споживчому ринку.

М. Присяжнюк доповів, що осінньо-польові роботи уже проведені на площі 2,1 млн га (25 %), ще залишилося посіяти 5 млн га. «Зараз ми у всіх областях проводимо семінари та селектори за участі представників міністерства, експертів, науковців, під час яких доводяться рекомендації, даються поради використання ефективних сортів чи дотримання строків виконання робіт», – наголосив він.

Міністр також повідомив, що відповідно до доручення Прем'єр-міністра України М. Азарова, у регіонах працюють робочі групи, які відстежують ситуацію на продовольчому ринку, моніторять ціноутворення на основні продукти харчування та хід збирання врожаю (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 30.09.*)

30 вересня 2013 р. у рамках робочої поїздки до м. Астана (Республіка Казахстан) міністр екології та природних ресурсів О. Проскураков провів ряд зустрічей з міністром природних ресурсів та охорони навколишнього середовища Російської Федерації С. Донским, міністром охорони навколишнього середовища Республіки Казахстан Н. Каппаровим, міністром екології Болгарії Ч. Георгієвим.

Під час зазначених двосторонніх зустрічей міністри обговорили актуальні питання співпраці в галузі охорони довкілля, питання транскордонного співробітництва, а також залучення інвестицій у розвиток «зеленої економіки».

Міністри екології України та Казахстану домовилися започаткувати постійний діалог з актуальних питань щодо забезпечення реалізації стратегії сталого розвитку.

О. Проскураков та С. Донской також домовилися провести додаткові консультації стосовно актуальних питань двостороннього співробітництва в транскордонному контексті (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 30.09.*)

30 вересня 2013 р. міністр О. Проскураков узяв участь у роботі Міжнародної конференції міністрів охорони навколишнього середовища в рамках програми партнерства «Зелений міст».

Програма «Зелений міст» є практичним механізмом досягнення міжнародного переходу до «зеленої» економіки через сприяння передачі технологій та досвіду управління навколишнім середовищем, а також шляхом впровадження покращених правових, економічних та інституційних умов для стимулювання нової хвилі «зеленої» промисловості.

Астанінська ініціатива – «Зелений міст» – присвячена створенню діалогового майданчика між двома великими регіонами – Європою та Азією. Вона необхідна для трансферу знань, технологій у галузі охорони навколишнього середовища.

Під час відкриття заходу виступили президент Республіки Казахстан Н. Назарбаєв, прем'єр-міністр Королівства Іспанії М. Рахой, старший партнер Joschka Fischer and Company – колишній міністр та віце-канцлер Німеччини Й. Фішер.

Під час свого виступу О. Проскураков зазначив, що Президент України чітко визначив основні стратегічні пріоритети екологічної політики, закріпивши їх у Національному плані дій: збереження та зменшення тиску на навколишнє середовище; гармонізація національного законодавства та практики відповідно до АКІС КОМУНІТЕР ЄС; економізація екологічної політики та екологізація економіки (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 30.09*).

Співпраця між Україною і НАТО має значні перспективи й позитивну динаміку. Про це 26 вересня під час брифінгу, який відбувся в Будинку уряду, зазначив міністр екології та природних ресурсів України О. Проскураков. 18 вересня 2013 р. у штаб-квартирі НАТО міністр О. Проскураков, як уповноважена особа уряду, підписав Імплементаційну угоду між Кабінетом Міністрів України та Організацією НАТО з питань підтримки безпечного перезахоронення радіоактивних

відходів, які утворилися внаслідок виконання військових програм колишнього СРСР (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 26.09).*

30 вересня 2013 р. у Москві відбулася робоча зустріч віце-прем'єр-міністра України Ю. Бойка та голови правління НАК «Нафтогаз України» Є. Бакуліна з головою правління ВАТ «Газпром» О. Міллером.

Сторони обговорили питання, пов'язані з початком опалювального періоду. Зокрема, розглядалися питання транзиту російського природного газу через територію України до Європи та забезпечення газом українських споживачів (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 30.09).*

Сімейними формами виховання охоплено понад 76 тис. дітей-сиріт. Про це сказала Н. Королевська під час виступу на круглому столі до Дня усиновлення. Вона нагадала, що затвердженою Президентом України «Національною стратегією профілактики соціального сирітства до 2020 року» до кінця 2013 р. передбачалося охопити сімейними формами виховання не менше 75 210 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Вона нагадала, що на кінець 2009 р. в Україні налічувалося 100 тис. 787 дітей цієї категорії. Проте в першому півріччі 2013 р. їхня кількість становила 91 тис. 718 осіб. Таким чином, чисельність зазначених дітей скоротилася на 9 тис. 69 дітей. «Такого результату було досягнуто завдяки комплексному впровадженню заходів з попередження сирітства, основним з яких було активне створення дитячих будинків сімейного типу (ДБСТ)», – сказала міністр (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 30.09).*

У рамках реалізації положень Меморандуму про взаєморозуміння, підписаного між Державним агентством

водних ресурсів України та Міністерством водних ресурсів Китайської Народної Республіки, 22–29 вересня 2013 р. відбувся візит представників водогосподарських організацій Держводагентства України на чолі з головою агентства В. Сташуком до Китайської Народної Республіки.

Метою візиту було проведення переговорів із представниками Міністерства водних ресурсів КНР з питань управління водними ресурсами та визначення пріоритетних напрямів подальшої співпраці.

Українська делегація провела зустрічі з фахівцями Міністерства водних ресурсів КНР (MWR) та басейнового управління Тайху (ТВА), Китайського інституту водних ресурсів та гідроенергетичних досліджень, Дирекцією управління гідровузла «Три ущелини», під час яких обговорювалися питання:

– про стан управління водними ресурсами в Україні та перспективи подальшої співпраці із зазначених питань з фахівцями КНР;

– про впровадження систем протипаводкового захисту та контролю за формуванням паводків з метою зменшення наслідків негативного їх впливу;

– про використання потенціалу зрошувальних систем і вирішення питань їх модернізації;

– про можливість залучення інвестицій КНР у розвиток водогосподарського комплексу України;

– про співпрацю між науково-дослідними інститутами України та КНР з питань розвитку водного господарства та зрошуваного землеробства.

За результатами обговорень досягнуто домовленості про продовження співпраці та обмін досвідом із пріоритетних питань, пов'язаних з водним фактором, що становлять спільний інтерес (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 30.09*).

Незважаючи на те що в 14 регіонах уже розпочато опалювальний сезон, О. Вілкул дав завдання пришвидшити підключення об'єктів соціальної сфери та житлових будинків до тепла через аномально холодну осінь.

«За моїм завданням в усіх без винятку регіонах розпочато заповнення систем опалення та теплових мереж теплоносієм для прокачки системи», – сказав О. Вілкул на Всеукраїнській селекторній нараді з питань підготовки до опалювального сезону.

Він зазначив, що за даними Укргідрометцентру на цьому тижні середньодобова температура повітря буде нижчою за 8 градусів по Цельсію три доби поспіль у 20 регіонах – у Вінницькій, Київській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Хмельницькій, Черкаській, Волинській, Житомирській, Луганській, Івано-Франківській, Львівській, Рівненській, Полтавській, Чернігівській, Кіровоградській, Дніпропетровській, Донецькій, Закарпатській, Чернівецькій областях.

«Тому в цих регіонах опалювальний сезон має початися раніше, ніж 15 жовтня, яке є стандартом до початку опалення. Також, враховуючи низькі температури повітря в нічний час, до 5 жовтня всі заклади соціальної сфери повинні бути забезпечені теплом в усіх регіонах», – сказав О. Вілкул.

Як доповів міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Г. Темник, загалом усі роботи з підготовки до зими та нового опалювального сезону закінчені в семи регіонах. Це Одеська, Закарпатська, Донецька, Запорізька, Івано-Франківська, Полтавська та Рівненська області. Віце-прем'єр-міністр наказав іншим регіонам активізувати роботу та своєчасно завершити підготовку до опалювального сезону (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 30.09.*)

Технологію роздільного збирання побутових відходів уже впровадили понад 500 міст і сіл України. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр О. Вілкул під час робочої наради на новому сортувальному комплексі побутових відходів держпідприємства «Укресресурси» в Дніпропетровську.

«Значний потенціал збереження ресурсів криється у вторинній переробці, зокрема, побутових відходів, і використанні їх, у тому числі, як альтернативного палива. Уже у понад 500 міст і сіл України впроваджено технологію роздільного збирання побутових відходів. Це втричі більше, ніж у минулому році», – сказав він.

«Запуск нових сортувальних комплексів дозволить повернути у виробництво та економіку держави коштовні ресурсні компоненти та сприятиме вирішенню проблеми забруднення довкілля. Сьогодні лише 4 % від загальної кількості відходів переробляється для вторинного використання. Наше завдання збільшити цей показник до 35 %, як у європейських країнах», – сказав О. Вілкул.

З 2010 р. уже відкрито 21 сміттесортувальну лінію за допомогою сучасних технологій поводження з побутовими відходами у 15 населених пунктах, дві такі лінії – у Дніпропетровську. Як повідомив віце-прем'єр-міністру керівник ДП «Укресресурси» Д. Радіонов, після переробки відходів на новій лінії, сировина потраплятиме на підприємства для вторинного використання й виробництва, зокрема, біопалива (брикетів, пілетів), картону, паперу, тари, упаковки, плитки, ниток, сітки та ін. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 28.09).

Офіційні веб-сайти адаптують для людей із вадами зору та слуху.

З метою забезпечення належного доступу осіб з вадами зору та слуху до інформації, розміщеної на офіційних веб-сайтах органів виконавчої влади, 26 вересня уряд вніс зміни до постанов Кабінету Міністрів від 4 січня 2002 р. № 3 і від 29 серпня 2002 р. № 1302, у яких йдеться про оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади та заходи щодо подальшого забезпечення відкритості їхньої діяльності, прийнявши відповідну постанову.

Відтепер міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям необхідно забезпечити доступність інформації, що міститься на офіційних веб-сайтах, для користувачів з вадами зору та слуху.

Урядом затверджено нові технічні вимоги модернізації офіційних веб-сайтів. Зокрема, інформація повинна бути максимально доступною для адаптивних програм екранного до-

ступу, які забезпечують звукове або брайлівське виведення даних. Аудіо- та відеоматеріали мають супроводжуватися текстом, еквівалентним інформації на аудіо- та відеозаписі. Інформація, розміщена в рухомій стрічці, графічні та мультимедійні матеріали повинні дублюватися за допомогою звичайного тексту.

Розмір шрифту тексту, за винятком титрів, має змінюватись в межах до 200 % без використання допоміжних технологій та без втрати інформаційного наповнення або функціональності веб-сайту. Візуальне представлення тексту повинно мати коефіцієнт контрастності не менше 5:1.

На сьогодні модернізації потребують офіційні веб-сайти 606 органів виконавчої влади (*Урядовий портал (www.kmti.gov.ua). – 2013. – 27.09).*

ПОЛІТИКА

Центризбирком пропонує виділити 20 млн грн на проведення перевиборів. Об этом сообщил А. Магера – замглавы Центризбиркома. По его словам, Минфину и бюджетному комитету парламента уже было прислано предложение касательно выделения 20 млн грн на проведение перевыборов в проблемных округах. Эта сумма при этом не включает расходы на текущее функционирование реестра избирателей, а также на управление избирательным процессом и прочее. Эти средства нужны только для самих округов – добавил А. Магера. Он также отметил, что с парламентскими фракциями уже было установлено взаимопонимание по вопросу финансирования (*УРА-Информ (http://ura-inform.com).* – 2013. – 30.09).

«Батьківщина», УДАР і «Свобода» готові висунути єдиного кандидата на президентських виборах у 2015 р. Про це в ефірі телеканалу «Інтер» сказав перший заступник голови фракції ВО «Батьківщина» О. Турчинов, повідомляє УНН.

«Перемога опозиції на цих виборах – це, безумовно, стратегічне питання для кожної політичної сили, яка виступає

сьогодні проти диктатури, проти знуцання над країною. Саме тому три парламентські політичні опозиційні сили – «Батьківщина», УДАР і «Свобода» – прийняли рішення про єдиного кандидата. Я можу показати документ, який підписаний всіма трьома керівниками фракцій: Яценюком, Кличком, Тягнибоком. У цьому документі чітко сказано, що для перемоги над цим режимом, принципово важливо для нас єдинство опозиції, і єдиний кандидат від опозиції буде у другому турі. Обов'язково це буде єдиний кандидат. Більше того, для забезпечення його перемоги відбудеться тотальна мобілізація власних ресурсів усіх політичних сил», – наголосив О. Турчинов.

Він також зауважив, що є один зі сценаріїв на президентських виборах – зміна законодавства в частині того, щоб вибори проходили в один тур. «У цьому випадку єдиний кандидат буде висунутий ще в першому турі. Це рішення вже прийняте», – сказав він, додавши, що це дозволить мобілізувати весь потенціал опозиції (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 27.09).

В опозиції разошлись во мнениях относительно выдвижения единого кандидата на выборах президента в 2015 г. В «Батьківщині» и «Свободе» готовы поддержать единого представителя во втором туре, пока УДАР начинает агитационную кампанию, пишет Коммерсантъ-Украина.

«УДАР стоит на том, что должен быть определен единый кандидат в первом туре. Это требование наших избирателей, которые на каждой встрече спрашивают: вы договоритесь между собой? Вы выдвинете того человека от народа, который победит кандидата от власти?» – заявила представительница партии И. Геращенко в эфире Шустер Live.

По мнению другого представителя политсилы П. Розенко, решение о едином кандидате должно приниматься по результатам соцопросов. Сам В. Кличко пока не дал официального ответа о своем участии в предвыборной гонке. При этом в «Батьківщині» и «Свободе» категорически отказались от идеи единого представителя, кроме как если выборы будут проходить в один тур.

При этом в партии «Свобода» заявили, что их кандидат – О. Тягнибок (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 30.09).

Лидер партии «УДАР» В. Кличко начал поездки по регионам в рамках подготовки к выборам Президента в 2015 г.

Как сообщается на сайте УДАРа, 27 сентября В. Кличко посетил Бердянск, где провел встречу со студентами Бердянского педагогического университета и открыл детско-юношескую спортивную школу, обновленную в рамках проекта Фонда братьев Кличко «Старт к успеху».

В. Кличко несколькими неделями ранее заявил, что с октября отправляется в тур по стране.

Следует отметить, что В. Кличко официально еще не объявил о своем участии в президентских выборах. «Я рассматриваю возможность баллотироваться на пост президента, но окончательное решение мы примем только после консультаций с общественностью», – сказал он 18 сентября (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 30.09).

Без реального прогрессу у виконанні всіх вимог Євросоюзу Україна не зможе досягнути своєї мети – підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Зокрема, і без звільнення Ю. Тимошенко. Про це заявив лідер УДАРу В. Кличко у Вільнюсі на зустрічі з Президентом Литви Д. Грібаускайте, передає УНН з посиланням на прес-службу політсили.

Він звернувся до Президента Литви з тим, аби при визначенні своєї остаточної позиції Євросоюз врахував, що ця Угода надасть українській опозиції і ЄС додаткові важелі впливу на владу та створить більш сприятливі умови для чесних виборів в Україні в 2015 р. і масштабних реформ після перемоги кандидата від демократичних сил.

«Сьогодні головне завдання опозиції – зробити все, щоб були виконані умови і Угода про асоціацію була підписана. А далі ми вимагатимемо від чинної влади реалізації положень

цієї Угоди. І ми чітко усвідомлюємо, що втілити докорінні реформи та справді європейські стандарти в Україні ми зможемо тільки після зміни влади у 2015 р.», – зазначив лідер УДАРу.

Також у Вільнюсі В. Кличко зустрінеться зі спікером Сейму В. Гедвіласом, представниками парламенту (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 30.09).

В понеділок, 30 вересня, глава фракції «Батьківщина» А. Яценюк зустрівся з президентом Литовської республіки Д. Грибаускайте.

Во время встречи стороны обсудили ход выполнения Украиной критериев, необходимых для подписания в ноябре этого года в Вильнюсе Соглашения об ассоциации с Европейским Союзом, сообщили в пресс-службе «Батьківщини».

На встрече были отмечены высокие шансы подписания Соглашения, но, как было сказано, Украина должна выполнить критерии, определенные ЕС.

Оппозиция подтвердила свое желание голосовать за все законы, необходимые для выполнения этих критериев.

В то же время, на встрече отмечалось, что соглашение об ассоциации – это не только вопрос подписи под бумагами. Это – вопрос глубоких реформ в Украине, которые должны быть сделаны как до подписания Соглашения, так и после, чтобы приблизить стандарты украинского общества к европейским нормам и традициям.

У А. Яценюка запланована також зустріч со спікером парламенту Литви В. Гедвіласом. В першій половині дня состоялась також зустріч з лідерами литовської опозиції (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 30.09).

Глава фракції ВО «Батьківщина» А. Яценюк вирішив встановити «Фронт Змін», щоб не допустити появи клона цього проекту і мати персональну площадку на наступних парламентських виборах. Об этом в коммента-

рии ForUm’у сказав директор Інститута глобальних стратегій В. Карасев.

«В першу чергу А. Яценюк вирішив відновити “Фронт Змін”, щоб на місці зруйнованого ним же проекту не виник клоновий – “Фронт Змін-ІІ”. Він вирішив тримати бренд в своїх руках, і на всякий випадок профілювати його не тільки на 2015-й, а і на 2017-й г., на парламентські вибори», – пояснив В. Карасев.

Крім того, політолог не виключає, що А. Яценюк рахує після президентських виборів 2015 г. очолити Кабінет Міністрів України.

«Дійсно, ситуація відносно подальшого співробітництва А. Яценюка і Ю. Тимошенко незрозуміла. Вона офіційно кандидатом на президентські вибори від “Батьківщини”, яку сьогодні очолює Яценюк, є Тимошенко, а не Арсеній Петрович. Але я б не сказав, що Яценюк так уже рветься на президентські вибори. Він, може бути, і задовольниться б хорошим союзом з кандидатом, який може виграти президентські вибори, рахуючи на пост прем’єр-міністра. Ну чому йти проти волі частини “Батьківщини”, яка бачить Тимошенко своїм лідером і кандидатом в президенти, чому йти на сварку з В. Кличко? Яценюк, по своєму політичному профілю, типу, характеристикам більше хороший прем’єр, ніж президент», – вважає В. Карасев (*Лівий берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 30.09).

Якби президентські вибори проводились найближчого тижня, то лідером першого туру голосування став би В. Янукович, а за вихід у другий тур, скоріш за все, змагались би В. Кличко, та, у випадку участі у виборах, Ю. Тимошенко. Про це на прес-конференції повідомив соціолог компанії R&V Group Є. Копатько, презентуючи результати соціологічного дослідження, передає кореспондент УНН.

Згідно з результатами дослідження В. Янукович отримав би 20,8 %, В. Кличко – 11,7 %, Ю. Тимошенко – 10,9 %. За

словами Є. Копатько, А. Яценюк значно знизив свої позиції – за нього проголосувало б 6,3 % респондентів.

Також Є. Копатько розповів, що наразі лідером електоральних симпатій Півдня та Сходу України є В. Янукович, де за нього готові віддати свої голоси 27,9 і 29,2 % виборців відповідно.

На Заході України лідером серед електоральних симпатій є Ю. Тимошенко – 19,6 %, яка значно випередила своїх найближчих конкурентів із опозиції, В. Кличка (15,7 %) і А. Яценюка (13,6 %), а також В. Януковича (10,3 %) (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 30.09).

Рейтинг трех крупнейших оппозиционных партий Украины по-прежнему значительно превосходит рейтинг провластных. По данным сентябрьского соцопроса донецкой компании Research & Branding Group, симпатии украинцев распределились так: Партия регионов (22,0 %), ВО «Батьківщина» (18,4 %), УДАР (13,3 %) КПУ (6,1 %) и ВО «Свобода» (5,3 %) – от всех опрошенных.

Таким образом, за три оппозиционные партии («Батьківщина», УДАР и «Свобода») проголосовали бы 37,0 % украинцев, за две провластные (Партия регионов и КПУ) – 28,1 %.

Как отмечают социологи, ВО «Батьківщина» лидирует на Западе Украины (35,6 %), где ее основными конкурентами являются УДАР (15,2 %), ВО «Свобода» (12,7 %), а также Партия регионов (9,6 %).

В Центре Украины на сегодняшний день нет единоличного лидера электоральных симпатий: первое место удерживает ВО «Батьківщина» (22,3 %), далее следуют УДАР (19 %) и Партия регионов (15,8 %).

Партия регионов является лидером электоральных симпатий населения Востока и Юга Украины, где ее рейтинг составляет соответственно 32,2 и 30,9 %. Основными конкурентами Партии регионов на Востоке Украины являются УДАР (9,6 %) и КПУ (8,0 %), а на Юге Украины – ВО «Батьківщина»

(11,9 %), КПУ (11,2 %), а также УДАР (7,7 %) (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 30.09).

Мэр Полтавы принял решение приостановить рост тарифов на коммунальные услуги в городе. Так, А. Мамай – глава горсовета города Полтава, сегодня заявил, что рост тарифов на коммунальные услуги в городе будет приостановлен. Таким образом, мэр отменил принятое 1 сентября решение исполнительного комитета про установление новых тарифов на услуги по уходу за домами и содержанию придомовых территорий. Также А. Мамай добавил, что уже отдал распоряжение А. Ландарю – главе предприятия «ЖЭО № 2» – больше не заниматься рассылкой жителям города уведомлений о предстоящем росте тарифов и их новой стоимости.

Как известно, 27 сентября жители Полтавы в знак протеста против роста тарифов устроили митинг около горсовета. Согласно сообщению Управления МВД города, общественный порядок митингующими, которых насчитали около 150-ти человек, нарушен не был (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 30.09).

ЕКОНОМІКА

В Украине во II квартале 2013 г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года номинальные доходы населения выросли на 5 % – до 362,511 млрд грн. Об этом сообщает Государственная служба статистики Украины.

При этом имеющийся доход, который может быть использован населением на приобретение товаров и услуг, увеличился на 4,3 % – до 274,345 млрд грн, а реальный располагаемый доход, определенный с учетом ценового фактора, – увеличился на 4,7 %.

Имеющийся доход в расчете на одно лицо за II квартал 2013 г. составил 6,028 тыс. грн, что на 4,5 % больше, чем за соответствующий период прошлого года.

Расходы населения во II квартале 2013 г. по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года увеличились на 9,1 %. Прирост сбережений составил 12,263 млрд грн.

Доходы населения Украины в I квартале 2013 г. увеличились на 7 % – до 317,2 млрд грн. Об этом сообщают «Подробности» (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 30.09).

В подземных газовых хранилищах Украины для обеспечения бесперебойного транзита природного газа в страны ЕС в зимний период и гарантирования собственного потребления накоплено 15,3 млрд куб. м газа. Об этом сообщает пресс-служба компании «Укртрансгаз».

Согласно сообщению, с апреля месяца текущего года в подземных хранилищах уже имелось 9,7 млрд. куб. м газа и с учетом закачанного в преддверии осенне-зимнего периода топлива, на данный момент в хранилищах газа находится 15,3 млрд. куб. м.

Украина к началу отопительного сезона может закачать в ПХГ порядка 20–21 млрд. куб. м газа, включая 6–7 млрд. куб. м собственной добычи и 6,5 млрд. куб. м, которые будут закачивать структуры украинского бизнесмена Д. Фирташа, остальное – российский газ (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 27.09).

Транзит российского газа в страны Европы по территории Украины с начала 2013 г. составил 59,7 млрд куб. м. Это на 0,4 % (200 млн куб. м газа) больше, чем за аналогичный период прошлого года. Такие данные по состоянию на 25 сентября обнародовал оператор украинской газотранспортной системы (ГТС), компания «Укртрансгаз».

Объем транзита вышел в плюс впервые в этом году: по итогам января – августа 2013 г. снижение еще составляло 2 %, по итогам января – июля – 5 %. В последние месяцы «Газпром» усиленно наращивал объемы транзита – в августе на 32,4 %, в июле – на 22,7 % по сравнению с прошлогодними показателями.

В сентябрі 2013 г. суточний транзит в Європу збільшився на 18 % (на 51,6 млн куб. м) і становить 283,5 млн куб. м газу. Об цьому повідомляє «Зеркало тижня. Україна» (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>)). – 2013. – 27.09).

Національний банк України не виключає, що прийматиме казначейські зобов'язання для забезпечення рефінансування банків. Про це повідомила директор генерального департаменту грошово-кредитної політики Національного банку України О. Щербакова в інтерв'ю газеті «Комерсант-Україна», передає УНН. При цьому, зауважила вона, те, що ці казначейські зобов'язання будуть в електронному вигляді, є більш зручним для НБУ.

Нагадаємо, що раніше під час зустрічі з «Європейською бізнес асоціацією» (ЕВА) перший віце-прем'єр С. Арбузов назвав три напрями для використання фінансових векселів: відшкодування ПДВ, оформлення бюджетної заборгованості та кредитування. Передбачається, що підприємства, які одержали фінансові векселі, зможуть закласти їх у банках як забезпечення за кредитами або просто продати (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2013. – 30.09).

Обсяг реалізованої промислової продукції в Україні за січень – серпень 2013 р. становив 727 млрд 343,7 млн грн (без ПДВ та акцизу) за цінами виробників. Про це свідчать дані Державної служби статистики України, передає УНН.

Зокрема, продукції добувної промисловості та розроблення кар'єрів з початку року було реалізовано на 94,565 млрд грн, що становить 13 % загального обсягу реалізованої продукції, а переробної промисловості – на 487,738 млрд грн (67,1 %).

При цьому обсяг поставленої електроенергії, газу та пару в січні – серпні ц. р. становив 140,933 млрд грн, або 19,3 % від загального обсягу реалізованої продукції.

Із загального обсягу реалізованої продукції на енергію припало 30,2 %, на товари проміжного споживання – 38,8 %, на

товари короткострокового використання – 20,6 %, на інвестиційні товари – 9,5 %, а на споживчі товари тривалого використання – 0,9 %.

Нагадаємо, що за підсумками 2012 р. в Україні було реалізовано промислової продукції на загальну суму 1 трлн 115,225 млрд грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 30.09).

На подготовку к зиме, за счет местных бюджетов и предприятий, потрачено около 3,5 млрд грн. Об этом сообщили в пресс-службе Кабинета Министров Украины. В сообщении говорится, что это средства, которые должны обеспечивать стабильную подачу теплоносителя. Кроме того, в пресс-службе отметили, что страна готова к отопительному сезону уже на 98 %. Отметим, что в Украине 70–75 % себестоимости тепла составляет именно цена на газ, который используют котельни и теплоэлектростанции. Остальная сумма идет на зарплату служащим и электричество. Напомним, замминистра регионального развития, строительства и ЖКХ Украины А. Белоусов сообщил, что в Украине уже реконструировали 15 % котельных, которые теперь соответствуют международному стандарту (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 30.09).

В Украине в этом году доходы в сфере почтовой связи и телекоммуникаций возросли. Так, доходы юридических лиц, а также их обособленных подразделений, которые осуществляют деятельность в области телекоммуникаций, а также почтовой связи, за период с января по август 2013 г. возросли по сравнению с таким же периодом 2012-го г. на 459,3 млн грн, составив более 34,8 млрд грн. Из них – больше 22,7 млрд грн – это доходы, полученные от населения. Об этом сообщает Госстат. Увеличение доходов от услуг связи произошло в основном за счет увеличения доходов от услуг городской телефонной связи – на 583,8 млн грн. Доходы от передачи данных,

а также от обеспечения доступа к Интернет – на 243,8 млн грн, доходы от почтовой связи – на 71 млн грн, а от передачи теле- и радиопрограмм и от радиосвязи – на 40,8 млн грн (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 30.09).

Електронні податкові перевірки зменшать корупційні ризики, а також дадуть змогу зменшити чисельність чиновників Міндоходів. Таку думку незалежних експертів щодо законодавчої ініціативи Міндоходів наводить прес-служба КМУ.

«Будь-яке скорочення безпосереднього спілкування між платниками податків і перевіряючими йде на користь і тим, і іншим. Це зменшує можливості для корупції, а також дозволяє знизити чисельність чиновників Міндоходів і, відповідно, скоротити бюджетні витрати», – вважають експерти Асоціації платників податків України.

На думку експертів Українського союзу промисловців і підприємців (УСПП), наявна інфраструктура електронного документообігу цілком дозволяє перейти на дистанційний аудит без додаткових витрат як для бюджету, так і для платників податків (*Укринформ* (<http://www.ukrinform.ua>). – 2013. – 30.09).

Державне підприємство «Антонов» має намір у 2014 р. приступити до будівництва дослідного зразка реактивного вантажного літака Ан-178. Про це повідомляє прес-служба виробника.

На підприємстві уточнили, що нині завершуються проектні роботи щодо цього літака. Ан-178 розробляється на базі пасажирського Ан-158 і прийде на заміну турбогвинтовому транспортникові Ан-12. Один із найближчих конкурентів вантажній машині Ан-178 – це російсько-індійський середній транспортний літак МТА.

Раніше ДП «Антонов» заявляло про плани підняти в повітря перший Ан-178 уже в 2014 р. (*Укринформ* (<http://www.ukrinform.ua>). – 2013. – 27.09).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

В Национальном банке призывают не нагнетать ситуацию вокруг долгов Украины и ее способности их возвращать. Об этом заявила директор департамента монетарной политики Национального банка Е. Щербакова агентству Reuters.

«Мы будем вовремя и в срок выполнять свои обязательства, несмотря на сокращение резервов, которое и планировалось. Мы платили в самые сложные времена, я не могу понять, причем здесь дефолт», – заявила представитель Нацбанка. «Ничего нового не произошло. Все знали, что нам надо отдавать долги. Все платежи стоят в графике», – заверила Е. Щербакова. Она также добавила, что Украина намерена возвращать деньги кредиторам как из внутренних ресурсов, так и за счет новых займов. «Как живут другие страны? Привлекая и отдавая. Они тоже работают на рынке, выстраивают свои календари: привлек – отдал», – рассказала банкир.

Напомним, что на прошлой неделе агентство Moody's понизило рейтинг еврооблигаций Украины до преддефолтного уровня «Саа1» с возможностью дальнейшего понижения (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 27.09).

Международное рейтинговое агентство Moody's Investors Service приравнило рейтинги крупнейших украинских банков к рейтингу государственных облигаций Украины – «Саа1».

Как сообщило агентство, пересмотр рейтингов банков не связан с результатами их деятельности и является технической процедурой, продиктованной глобальной методике оценки финансовых институтов.

Согласно этой методике, индивидуальные рейтинги кредитоспособности большинства банков в мире должны находиться на уровне не выше суверенного рейтинга страны, в которой они расположены. До этого пересмотра в Украине

единственным исключением из правила среди банков есть рейтинг ПриватБанка, установленный на одну позицию выше суверенного рейтинга Украины ВЗ.

В результате нынешнего просмотра рейтинги кредитоспособности ведущих украинских банков установлены на уровне «Саа1» соответствующего рейтинга. Рейтинги ряда крупных банков, которые ранее был установлены на уровне «Саа1» поставлены на пересмотр в сторону возможного понижения. Об этом сообщают «Украинские национальные новости» (*Електронні Віснї* (<http://elvisti.com>)). – 2013. – 26.09).

Надо отдать должное нынешней власти по стабилизации работы банковской системы Украины. Об этом в статье «Потенциал роста. Есть ли выход из депрессии, растянулась на 22 года?» пишет бывший министр экономики Украины Б. Данилишин, который сейчас находится в Чехии.

«Население с начала 2013 г., увеличило вклады в коммерческих банках на общую сумму 44,7 млрд грн. Из них непосредственно в гривнах, прирост вкладов составил – 44,3 млрд. грн, а в иностранных валютах – менее 0,5 млрд грн. Все это прямо указывает на отсутствие девальвационных ожиданий со стороны населения», – отметил он.

Кроме того, по словам экс-министра экономики, положительным фактором является стабилизация ситуации на межбанковском валютном рынке.

«Существуют предпосылки для обеспечения стабильности национальной валюты в течение осени 2013 – зимы 2014 г.», – считает Б. Данилишин.

Оценивая создание властями Государственного банка развития, он заметил, что главным условием успеха подобных образований являются преференциальные регуляторные нормы, применяемые к ним, а также более низкие затраты на их обеспечение необходимым капиталом. «Не скрою, что значение и роль таких банков в развитых экономиках подвергаются сомнению, но в переходных экономиках и странах с рождающимся рынком, их значение трудно переоценить. Это

особенно ярко подтверждает опыт восточноазиатских стран», – пишет бывший министр экономики (*Левый берег* (<http://lb.ua>)). – 2013. – 30.09).

Объем импорта нефти в Украину в январе – августе 2013 г. сократился на 80,3 % или на 959,5 тыс. т по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, до 234,9 тыс. т. Об этом свидетельствуют фактические статистические данные Министерства энергетики и угольной промышленности Украины.

Снижение объемов импорта связано с остановкой в марте 2012 г. Лисичанского нефтеперерабатывающего завода (ЧАО «ЛИНИК», Луганская обл., «ТНК-ВР», НК «Роснефть»). В августе текущего года на нефтеперерабатывающие заводы Украины поставлено 12,4 тыс. т импортного сырья. При этом в августе 2012 г. в Украину было импортировано 40 тыс. т нефти (на 69 % больше чем в 2013 г.).

В январе 2013 г. Украина снизила импорт нефти на 78,3 % (в 4,6 раза) по сравнению с соответствующим периодом прошлого года, до 84,4 тыс. т, в феврале – на 92,8 % (в 14 раз), до 27 тыс. т.

По итогам 2012 г. импорт нефти в Украину сократился на 72,7 % или на 4 млн 11,5 тыс. т по сравнению с 2011 г., до 1 млн 504,7 тыс. т.

В то же время объем добычи нефти с газовым конденсатом в Украине в августе 2013 г. сократился на 36,1 тыс. т или на 12,4 % по сравнению с аналогичным периодом 2012 г., до 255,5 тыс. т. Об этом свидетельствуют фактические статистические данные Министерства энергетики и угольной промышленности Украины (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>)). – 2013. – 30.09).

На кінець серпня поточного року заборгованість по заробітній платі в Україні становила 985,4 млн грн. Такі дані сьогодні в ході прес-конференції навів народний депутат

(фракція ВО «Батьківщина») А. Павловський, передає кореспондент УНН. Він наголосив, що «заборгованість з виплати заробітних плати складає на сьогодні майже 1 млрд грн».

«Заборгованість з початку року зросла. На початку року вона складала 893, 7 млн грн, а на кінець серпня вона складає 985,4 млн грн», – навів дані державної статистики парламентарій. Як повідомлялось, номінальна заробітна плата в Україні в серпні 2013 р. знизилась на 3,7 % порівняно з липнем ц. р., до 3304 грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 30.09).

Украинские металлургии испытывают острый дефицит металлолома.

Из-за низкой стоимости лома на внутреннем рынке заготовители либо придерживают его на складах, либо экспортируют в Турцию, где цены выше на 10 дол. за тонну, пишет газета «Коммерсант-Украина». «Механизмов, с помощью которых можно было бы заставить ломозаготовителей снабжать внутренних потребителей, попросту нет», – говорит аналитик проекта DELPHICA Ю. Добровольский.

Поэтому металлургам приходится покупать лом за границей. За восемь месяцев его поставки выросли на 30 % до 52,9 млн дол. Больше всего его импортируют из Казахстана (на 48,6 млн дол.) и Молдовы (2,66 млн дол.). Кроме того, активно завозятся и заменители лома, например, железо в брикетах.

При нынешних объемах производства стали импорт лома способен покрыть потребности металлургов. Но в случае если ситуация в промышленности улучшится и потребуются большие объемы производства, на рынке может возникнуть реальный дефицит сырья, предупреждает аналитик компании Eavex Capital И. Дзвинка.

Металлолом является основным сырьем для электрометаллургических заводов (ДЭМЗ и «Интерпайп-сталь»), а также используется классическими меткомбинатами как вспомогательное сырье (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 30.09).

Новый крах мирового рынка недвижимости может случиться в 2025 г. Требуются активные меры для его предотвращения, так как подобный обвал способен подкосить всю мировую финансовую систему, сообщил в Риге на конгрессе Международной федерации участников рынка недвижимости FIACSI глава британской ассоциации недвижимости NARA П. Бато.

«Как показывает опыт, каждый последующий кризис еще тяжелее, поэтому в 2025 г. допустить его нельзя. Нужно учиться на прежних ошибках», – подчеркнул аналитик.

П. Бато считает, что лишь в первом квартале нынешнего года появились первые признаки, говорящие о возрождении сферы недвижимости после кризиса 2008 г. Рынок недвижимости идет по циклическому пути развития, и сейчас стартует новый этап развития, на котором нельзя совершать ошибок прошлого.

«Несколько лет назад банки нужно было на коленях просить о кредитах под проекты, а теперь сами они идут навстречу, предлагая кредиты», – подчеркнул эксперт.

Одним из ключевых промахов прошлых лет, по мнению П. Бато, было чрезмерное кредитование в секторе недвижимости. Банки боролись за краткосрочную прибыль, принимая на себя долгосрочные риски. Инвестирование дополнительных денег на рынок оказалось подливанием масла в огонь. Кроме того, указал британец, чрезмерно оптимистичными оказались и инвесторы.

По мнению П. Бато, на данный момент деятельность банков на международном и национальном уровне регулируется гораздо жестче, да и сами они внимательнее анализируют проекты. Упорядочиваются и нормы, которые контролируют отрасль недвижимости, а ее участники получили ценный опыт. Все это позволяет верить, что прежних ошибок удастся избежать, резюмировал эксперт.

Напомним, что глобальный экономический кризис 2008 г. оказался последствием более частного ипотечного кризиса в США, который начал зарождаться еще в 2006 г., но серьезно

начал влиять на рынок недвижимости, а потом и инвестиций в 2007 г. После краха в США во многих других странах тоже лопнули так называемые ипотечные пузыри, что спровоцировало затяжное падение цен и стагнацию на строительном рынке (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 30.09).

В рамках начатой два года назад программы экономии немецкий концерн Siemens сокращает по всему миру 15 тыс. рабочих мест. По словам представителя технологического концерна, в Германии сокращение коснется 5 тыс. сотрудников. Около половины из названных 15 тыс. мест или уже были ликвидированы, или это произойдет до конца текущего года. Остальные 7500 должны быть сокращены в течение 2014 г.

В Германии изменения коснутся, прежде всего, промышленного подразделения концерна – там будут сокращены около 2 тыс. рабочих мест. В энергетическом подразделении и в секторе «Инфраструктура и города» – по 1400. Об этом сообщает Deutsche Welle (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 30.09).

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 74

Бюлетень підготували:

Т. Гранчак, О. Ворошилов, І. Соколова.

Редактори: Т. Дубас,

О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп’ютерна верстка:

І. Соколова

Підп. до друку 1.10.2013.

Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Обл.-вид. арк. 2,20. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції

ДК № 1390 від 11.06.2003 р.